

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 38/20
Λουξεμβούργο, 2 Απριλίου 2020

Απόφαση στην υπόθεση C-897/19
Ruska Federacija

Κράτος μέλος το οποίο καλείται να λάβει απόφαση επί αιτήσεως εκδόσεως που έχει υποβληθεί από τρίτο κράτος και αφορά υπήκοο κράτους της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ), συμβαλλομένου μέρους στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), οφείλει να διακριβώνει ότι στον υπήκοο αυτόν δεν θα επιβληθεί θανατική ποινή ούτε θα υποστεί βασανιστήρια ή απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή ανάλογη μεταχείριση

Πριν εξετάσει το ενδεχόμενο εκτελέσεως της αιτήσεως εκδόσεως, το κράτος μέλος αυτό οφείλει να ενημερώσει σχετικά το κράτος της ΕΖΕΣ ώστε να του παράσχει τη δυνατότητα να ζητήσει την παράδοση του υπηκόου του

Με την απόφαση **Ruska Federacija** (C-897/19 PPU), που εκδόθηκε στις 2 Απριλίου 2020 στο πλαίσιο επείγουσας προδικαστικής διαδικασίας (ΕΠΔ), το τμήμα μείζονος συνθέσεως του Δικαστηρίου διευκρίνισε ποιες υποχρεώσεις υπέχει κράτος μέλος το οποίο έχει κληθεί να λάβει απόφαση επί αιτήσεως εκδόσεως υποβληθείσας από τρίτο κράτος και σχετικής με υπήκοο κράτους που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά μέλος της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) και συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ)¹. **Το Δικαστήριο έκρινε ότι το κράτος μέλος από το οποίο ζητείται η έκδοση οφείλει καταρχάς να διακριβώσει**, συμφώνως προς το άρθρο 19, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), **ότι, σε περίπτωση εκδόσεως, ο ενδιαφερόμενος δεν διατρέχει** τον κίνδυνο να του επιβληθεί θανατική ποινή, να υποστεί βασανιστήρια ή απάνθρωπες και εξευτελιστικές ποινές ή ανάλογη μεταχείριση. Στο πλαίσιο της διακριβώσεως αυτής, **ιδιαίτερως σοβαρό στοιχείο συνιστά το γεγονός ότι στον ενδιαφερόμενο, πριν αυτός αποκτήσει την ιθαγένεια του εμπλεκόμενου κράτους της ΕΖΕΣ, χορηγήθηκε άσυλο από το εν λόγω κράτος, ακριβώς λόγω των διώξεων κατόπιν των οποίων υποβλήθηκε η αίτηση εκδόσεως**. Επιπλέον, **το Δικαστήριο έκρινε ότι, πριν εξετάσει το ενδεχόμενο εκτελέσεως της αιτήσεως εκδόσεως, το κράτος μέλος από το οποίο ζητείται η έκδοση υποχρεούται να ενημερώσει σχετικώς το ως άνω κράτος της ΕΖΕΣ, ώστε να του παράσχει τη δυνατότητα να ζητήσει την παράδοσή του υπηκόου του**, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω κράτος της ΕΖΕΣ έχει δικαιοδοσία, βάσει του εθνικού δικαίου του, να ασκήσει δίωξη κατά του ως άνω υπηκόου για πράξεις τελεσθείσες στην αλλοδαπή.

Εν προκειμένω, στις 20 Μαΐου 2015, το γραφείο της Interpol στη Μόσχα (Ρωσία) εξέδωσε διεθνές ένταλμα συλλήψεως κατά Ρώσου υπηκόου. Στις 30 Ιουνίου 2019, ο υπήκοος αυτός, ο οποίος στο μεταξύ είχε αποκτήσει την ισλανδική ιθαγένεια, συνελήφθη στην Κροατία βάσει του εν λόγω διεθνούς εντάλματος συλλήψεως. Στις 6 Αυγούστου 2019, η Ρωσία απηύθυνε στις κροατικές αρχές αίτηση εκδόσεως. Το αρμόδιο να αποφανθεί επί της εκδόσεως κροατικό δικαστήριο εκτίμησε ότι συνέτρεχαν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις και επέτρεψε την έκδοση.

Ο ενδιαφερόμενος προσέβαλε την ως άνω απόφαση ενώπιον του Vrhovni sud (Ανωτάτου Δικαστηρίου, Κροατία). Υποστήριξε ότι, σε περίπτωση εκδόσεώς του στη Ρωσία, υφίσταται κίνδυνος να υποβληθεί σε βασανιστήρια και σε απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση και επικαλέστηκε το γεγονός ότι, πριν από την εκ μέρους του κτήση της ισλανδικής ιθαγένειας, η Ισλανδία του αναγνώρισε καθεστώς πρόσφυγα, ακριβώς λόγω των διώξεων που υφίστατο στη

¹ Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3).

Ρωσία. Επίσης, υποστήριξε ότι στην εκκαλούμενη απόφαση δεν λήφθηκε υπόψη η απόφαση Petruhhin², με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι το κράτος μέλος που λαμβάνει αίτηση για την έκδοση πολίτη της Ένωσης, υπηκόου άλλου κράτους μέλους, ο οποίος βρίσκεται στο έδαφός του, υποχρεούται να ενημερώσει το κράτος μέλος αυτό και, κατόπιν αιτήματός του, να του παραδώσει τον συγκεκριμένο πολίτη, σύμφωνα με τις διατάξεις της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584³, υπό την προϋπόθεση ότι το κράτος μέλος του οποίου την ιθαγένεια έχει ο ενδιαφερόμενος πολίτης έχει δικαιοδοσία να ασκήσει δίωξη εις βάρος του για πράξεις τελεσθείσες στην αλλοδαπή.

Στην παρούσα υπόθεση, το Vrhovni sud (Ανώτατο Δικαστήριο) ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν η ερμηνεία που έγινε δεκτή με την απόφαση Petruhhin πρέπει να εφαρμοστεί και σε περίπτωση η οποία δεν αφορά πολίτη της Ένωσης, αλλά Ισλανδό υπήκοο, δεδομένου ότι η Ισλανδία είναι κράτος της ΕΖΕΣ και συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία ΕΟΧ.

Το Δικαστήριο εξέτασε, πρώτον, κατά πόσον το δίκαιο της Ένωσης είναι εφαρμοστέο σε μια τέτοια περίπτωση. Επισήμανε συναφώς ότι, στο μέτρο κατά το οποίο δεν πρόκειται για πολίτη της Ένωσης που μετέβη σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του οποίου έχει την ιθαγένεια, αλλά για υπήκοο τρίτου κράτους, τα άρθρα 18 (απαγόρευση διακρίσεων λόγω ιθαγένειας) και 21 (ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή των πολιτών της Ένωσης) ΣΛΕΕ, όπως ερμηνεύθηκαν με την απόφαση Petruhhin, δεν έχουν εφαρμογή εν προκειμένω. Εντούτοις, η επίμαχη περίπτωση εμπίπτει σαφώς στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης και, ειδικότερα, σε εκείνο της συμφωνίας ΕΟΧ, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του δικαίου της Ένωσης ως διεθνής συμφωνία συναφθείσα από την Ένωση. Για να καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό, το Δικαστήριο υπογράμμισε κατ' αρχάς την προνομιακή σχέση που διατηρεί η Ισλανδία με την Ένωση, καθόσον, πέραν του ότι είναι μέλος του χώρου Σένγκεν και συμβαλλόμενο μέρος στη συμφωνία ΕΟΧ, το τρίτο κράτος αυτό μετέχει στο κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και έχει συνάψει με την Ένωση συμφωνία σχετική με τη διαδικασία παραδόσεως⁴. Στη συνέχεια, το Δικαστήριο επισήμανε ότι το άρθρο 36 της συμφωνίας ΕΟΧ κατοχυρώνει την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών με τρόπο κατ' ουσίαν πανομοιότυπο με το άρθρο 56 ΣΛΕΕ. Τέλος, έκρινε ότι η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια τόσο του άρθρου 56 ΣΛΕΕ όσο και της συμφωνίας ΕΟΧ, περιλαμβάνει την ελευθερία μεταβάσεως σε άλλο κράτος με σκοπό την εκεί λήψη ορισμένης υπηρεσίας, όπως συνέβη εν προκειμένω, δεδομένου ότι ο ενδιαφερόμενος Ισλανδός υπήκοος επιθυμούσε να περάσει τις διακοπές του στην Κροατία και, ως εκ τούτου, να τύχει εκεί υπηρεσιών συνδεδεμένων με τον τουρισμό.

Δεύτερον, το Δικαστήριο, αφού επισήμανε ότι οι διατάξεις του Χάρτη τυγχάνουν επίσης εφαρμογής, δεδομένου ότι η επίμαχη περίπτωση διέπεται από το δίκαιο της Ένωσης, διευκρίνισε το περιεχόμενο της προστασίας που παρέχει το άρθρο 19, παράγραφος 2, του Χάρτη, κατά το οποίο κανείς δεν μπορεί να εκδοθεί προς κράτος όπου διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να του επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθεί σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική ποινή ή μεταχείριση. Επομένως, κατά το Δικαστήριο, το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση εκδόσεως οφείλει, πριν προβεί σε ενδεχόμενη εκτέλεσή της, να διακριβώσει ότι η έκδοση αυτή δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την προσβολή των διαλαμβανόμενων στο άρθρο αυτό δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι, εν προκειμένω, το γεγονός ότι η Ισλανδία χορήγησε στον ενδιαφερόμενο άσυλο συνιστά ιδιαιτέρως σοβαρό στοιχείο προς τον σκοπό της σχετικής διακριβώσεως. Το στοιχείο αυτό έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία στην περίπτωση που η χορήγηση ασύλου έχει στηριχθεί ακριβώς στις ποινικές διώξεις κατόπιν των οποίων ζητήθηκε η έκδοση του εν λόγω προσώπου. Επομένως, ελλείψει ειδικών περιστάσεων, όπως μια σημαντική εξέλιξη της καταστάσεως στη Ρωσία ή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο ενδιαφερόμενος απέκρυψε την

² Απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2016, Petruhhin (C-182/15)· βλ. επίσης ανακοινωθέν Τύπου αριθ. 84/16.

³ Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24).

⁴ Συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας για τη διαδικασία παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ισλανδίας και Νορβηγίας (ΕΕ 2006, L 292, σ. 2), η οποία εγκρίθηκε, εξ ονόματος της Ένωσης, με το άρθρο 1 της αποφάσεως 2014/835/ΕΕ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2014, για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας και του Βασιλείου της Νορβηγίας για τη διαδικασία παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ισλανδίας και Νορβηγίας (ΕΕ 2014, L 343, σ. 1), και τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 2019.

ύπαρξη των εν λόγω ποινικών διώξεων κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως ασύλου, η απόφαση των ισλανδικών αρχών να δεχθούν την αίτηση ασύλου αποτελεί λόγο για τον οποίο η Κροατία πρέπει να αρνηθεί την έκδοση.

Τρίτον, αναφορικά με την ενδεχόμενη περίπτωση, ιδίως, να εκτιμήσει το κράτος μέλος στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση εκδόσεως ότι ο Χάρτης δεν αντιτίθεται στην εκτέλεσή της, το Δικαστήριο υπενθύμισε ότι εθνικοί κανόνες που απαγορεύουν την έκδοση ημεδαπών, όπως οι ισχύοντες στην Κροατία, εισάγουν διαφορετική μεταχείριση, καθόσον έχουν ως αποτέλεσμα να μην παρέχεται στους υπηκόους των άλλων κρατών της ΕΖΕΣ, συμβαλλομένων μερών στη συμφωνία ΕΟΧ, η ίδια προστασία έναντι της εκδόσεως. Επομένως, οι κανόνες αυτοί είναι ικανοί να θίξουν την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 36 της συμφωνίας ΕΟΧ. Στη συνέχεια, το Δικαστήριο επισήμανε ότι τέτοιος περιορισμός μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον εφόσον στηρίζεται σε αντικειμενικούς λόγους και τελεί σε σχέση αναλογικότητας προς τον θεμιτώς επιδιωκόμενο από το εθνικό δίκαιο σκοπό. Εν προκειμένω, ο σκοπός της αποτροπής του κινδύνου της ατιμωρησίας προσώπων ευρισκόμενων σε επικράτεια διαφορετική εκείνης στην οποία φέρονται να διέπραξαν την προσαπτόμενη αξιόποινη πράξη είναι θεμιτός. Επιπλέον, κανόνες οι οποίοι επιτρέπουν την έκδοση των προσώπων αυτών σε τρίτο κράτος παρίστανται κατάλληλοι για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού. Εντούτοις, όσον αφορά την αναλογικότητα ενός τέτοιου περιορισμού, το Δικαστήριο έκρινε ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ανταλλαγή πληροφοριών με το κράτος της ΕΖΕΣ του οποίου την ιθαγένεια έχει ο ενδιαφερόμενος, προκειμένου να παρασχεθεί στο κράτος αυτό η δυνατότητα να ζητήσει την παράδοση του υπηκόου του προς τον σκοπό της ασκήσεως διώξεων. Όσον αφορά την Ισλανδία, δεδομένου ότι η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 δεν τυγχάνει εφαρμογής, η παράδοση αυτή μπορεί να καταστεί δυνατή βάσει της συμφωνίας σχετικά με τη διαδικασία παραδόσεως, της οποίας οι διατάξεις είναι σε μεγάλο βαθμό όμοιες με εκείνες της αποφάσεως-πλαισίου.

Εν κατακλείδι, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι η λύση που δόθηκε με την απόφαση Petruhhin πρέπει να εφαρμοστεί κατ' αναλογία σε Ισλανδό υπήκοο ο οποίος τελεί, έναντι του τρίτου κράτους που ζητεί την έκδοσή του, σε κατάσταση αντικειμενικά παρόμοια με εκείνη πολίτη της Ένωσης στον οποίο, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, ΣΕΕ, η Ένωση παρέχει χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης χωρίς εσωτερικά σύνορα, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582